

Μαθαίνοντας αλλιώς τη Γλώσσα Στ' Δημοτικού

Τεύχος Α'

Με τις αρχές της Διαφοροποιημένης Διδασκαλίας

- Μαθησιακές Δυσκολίες
- ΔΕΠ-Υ & Δυσκολίες Μάθησης

Αναγνωστική Κατανόηση
Λεξιλόγιο
Λειτουργική Γραμματική
Γραπτή Έκφραση

my - book.gr

Πρότυπο Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Υλικό

Η συγγραφική ομάδα του my-book.gr

Περιεχόμενα

Θεωρητικό υπόβαθρο.....	4
Ενότητα 1: Ταξίδια, τόποι, μεταφορικά μέσα.....	11
Τα ψάθινα καπέλα.....	12
Ταξιδεύοντας με ελέφαντα.....	20
Δύο μέρες στο βουνό.....	27
Ενότητα 2: Κατοικία.....	35
Το σπίτι του ποιητή Καβάφη.....	36
Μικρές αγγελίες.....	42
Η ζωή στην πολυκατοικία.....	53
Ενότητα 4: Διατροφή.....	61
Συνταγές μαγειρικής.....	62
Παραδοσιακές γεύσεις.....	72
Γεύσεις των αρχαίων.....	84
Διαφημίσεις και παραπλάνηση.....	88
Ενότητα 6: Η ζωή σε άλλους τόπους.....	98
Αυτόχθονες λαοί.....	99
Σπίτι μας είναι η Γη.....	106
Αιολική Γη.....	110
Τα έθνη του κόσμου.....	117
Ενότητα 7: Η ζωή έξω από την πόλη.....	124
Ολική καταστροφή στις καλλιέργειες.....	125
Τριάντα εννιά καφενεία κι ένα κουρείο.....	135
Το καλοκαίρι στο χωριό.....	145

Θεωρητικό υπόβαθρο

Περίληψη

Το πρόγραμμα με τίτλο «Μαθαίνοντας αλλιώς τη Γλώσσα Στ' Δημοτικού», είναι ειδικά σχεδιασμένο για μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες. Έγινε η προσπάθεια προσέγγισης των γλωσσικών φαινομένων μέσω της εφαρμογής των αρχών της Διαφοροποιημένης Διδασκαλίας. Προσεγγίζοντας το γνωστικό αντικείμενο κειμενοκεντρικά, επιχειρήθηκε να πραγματοποιηθεί η τροποποίηση του περιεχομένου της Γλώσσας Στ' Δημοτικού. Στο εγχείρημα αυτό οδηγός στάθηκε η φιλοσοφία και η εξέταση της γνώσης υπό το πρίσμα της Διαφοροποιημένης Διδασκαλίας. Έτσι, με βάση το ΑΠΣ και το ΔΕΠΠΣ, δημιουργήθηκε ένα τροποποιημένο πρόγραμμα γλωσσικής διδασκαλίας, δομημένο στους βασικούς άξονες της συστημικής λειτουργικής γραμματικής και της κειμενοκεντρικής προσέγγισης. Ο συνδυασμός των παραπάνω αξόνων πραγματοποιείται με την ταυτόχρονη εφαρμογή των αρχών της Διαφοροποιημένης Διδασκαλίας. Ο σκοπός του προγράμματος ήταν η απόκτηση αναγνωστικής ευχέρειας, η αναγνωστική κατανόηση και η κατάκτηση των γραμματικών κανόνων. Ταυτόχρονα, επιδιώκεται η κατανόηση των μορφολογικών και συντακτικών φαινομένων της Γλώσσας Στ' Δημοτικού, όπως επίσης και η δυνατότητα εφαρμογής τους από μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες. Η εφαρμογή του προγράμματος υλοποιήθηκε σε πιλοτικό επίπεδο, τόσο σε ατομικό, όσο και σε ομαδικό επίπεδο, σε μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες, ως επιπρόσθετο εργαλείο υποστήριξης της γλωσσικής διδασκαλίας. Συμπερασματικά, η δόμηση του προγράμματος σε συνδυασμό με τη χρησιμοποίηση των εξειδικευμένων διδακτικών τεχνικών του, έχει ως αποτέλεσμα την πληρέστερη κατάκτηση της γνώσης.

Λέξεις Κλειδιά: Διαφοροποιημένη Διδασκαλία, Γλώσσα Στ' Δημοτικού, σύνταξη, γραμματική

Εισαγωγή

Γραμματική και Επικοινωνιακή χρησιμότητα

Το περιεχόμενο της γλωσσικής διδασκαλίας και η οργάνωσή της πρέπει να λαμβάνει υπόψη ότι τα γλωσσικά φαινόμενα χρειάζεται να παρουσιάζονται με κάποια λογική σειρά και ιεράρχηση. Η ιεράρχηση των γραμματικών φαινομένων που παρουσιάζονται, υπαγορεύεται και οργανώνεται, άλλοτε από μορφολογικά, άλλοτε από εννοιολογικά κριτήρια και άλλοτε από έναν συνδυασμό εννοιολογικών και μορφολογικών κριτηρίων. Η αρχή γίνεται με γραμματικά φαινόμενα, τα οποία χαρακτηρίζονται από μεγαλύτερη γραμματική γενικότητα και επικοινωνιακή χρησιμότητα και, στη συνέχεια, πραγματοποιείται εισαγωγή νέων γραμματικών και συντακτικών φαινομένων.

Το μοντέλο γλωσσικής μελέτης που προτείνεται, στηρίζεται στη Συστημική Λειτουργική Γραμματική (ΣΛΓ) (M.A.K Halliday), η οποία είναι μία γραμματική προσανατολισμένη στη σημασιολογία και στη λειτουργία των γλωσσικών στοιχείων και οργανώνεται με βάση τη σημασία και όχι τη δομή, όπως προτείνουν άλλα γνωστά γλωσσολογικά μοντέλα. Τέλος, ερμηνεύει τη γλώσσα ως ένα σύστημα σημασιών, οι οποίες πραγματώνονται από τύπους.

3. **Εντόπισε** στο κείμενο την απάντηση των παρακάτω ερωτήσεων.
Υπογράμμισε την και **Απάντησε**.

Ο ήρωας της ιστορίας με ποιο
ζώο έκανε βόλτα;

Ποιες περιοχές επισκέφθηκε;

Πού κατέληξε στο τέλος
της βόλτας του;

Δραστηριότητες Λεξιλογίου

1. Εντόπισε στο κείμενο τις παρακάτω λέξεις.

- Σίγουρος
- Κατάφερα
- Παράξενους
- Επιστρέψαμε

2. Μπορείς να γράψεις με λίγα λόγια τι σημαίνουν;

Σίγουρος: _____

Κατάφερα: _____

Παράξενους: _____

Επιστρέψαμε: _____

Δραστηριότητες Αναγνωστικής Κατανόησης

1. Κύκλωσε την απάντηση που ταιριάζει.

• Ποιος ήταν ο αγαπημένος ποιητής του θείου;

α) Ο Κωστής Παλαμάς

β) Ο Οδυσσέας Ελύτης

γ) Ο Κωνσταντίνος Καβάφης

• Ο θείος ήθελε:

α) να επισκεφθεί το σπίτι του ποιητή

β) να επισκεφθεί την πόλη της Αλεξάνδρειας

γ) να επισκεφθεί τη βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας

• Ο κεντρικός ήρωας της ιστορίας πίστευε:

α) ότι ο θείος δεν είχε ζήσει τον ποιητή

β) ότι ο θείος είχε επισκεφθεί την Αλεξάνδρεια

γ) ότι ο θείος είχε ζήσει τον ποιητή

• Ο θείος:

α) θαυμάζει τον ποιητή

β) ζηλεύει τον ποιητή

γ) σκέφτεται τον ποιητή

2. Συμπλήρωσε τις προτάσεις του κειμένου.

Ο αγαπημένος _____ του _____ μου είναι ο _____.
Όσα χρόνια τον θυμάμαι, _____ ότι συγκεντρώνει _____ για να κάνει
αυτό το πολυπόθητο ταξίδι στην _____ και να επισκεφθεί το _____
του _____ που το έχουν _____ σε _____ τώρα πια.

2. Ρίξε τον κύβο κι εκτέλεσε την εντολή που αναγράφεται στην πλευρά που έτυχε.

Συμπλήρωσε με
την κατάλληλη
πτώση.

Ο αρχηγός
διέταξε την _____
_____ (έφοδος)
του στρατεύματος.

Κλίνει το ουσιαστικό:
η άφιξη

Κύκλωσε τα
αρχαιόκλιτα θηλυκά
ουσιαστικά.

Η συμφωνία η γεύση
Η διαγώνιος η αντιδικία
Η νοσταλγία η γνώση

Βάλε στον άλλο αριθμό
τα ουσιαστικά.

Της ανόδου _____
_____ τις φύσεις
Της έναρξης (ενάρξεως)

Βάλε τα παρακάτω
ουσιαστικά στη
γενική ενικού.

Η διάλεκτος, η λάμψη,
η λεωφόρος, η
διάμετρος

Κλίνει το ουσιαστικό:
η διαγώνιος

ΚΑΤΑΝΟΩ

1. Βάλε τόνους και διαλυτικά στις παρακάτω λέξεις.

Βολτα με γαϊδουρακι, γαλα γαϊδουρας, γερικος γαιδαρος, χαιδεμενος, Μαιος, του Μαιου, τρολει, πρωινο, σαντουιτς, μαιντανος, αυπνια, προιοντα, προυποθεση, μεγαλοφυια, ευφυια, διαιρεση

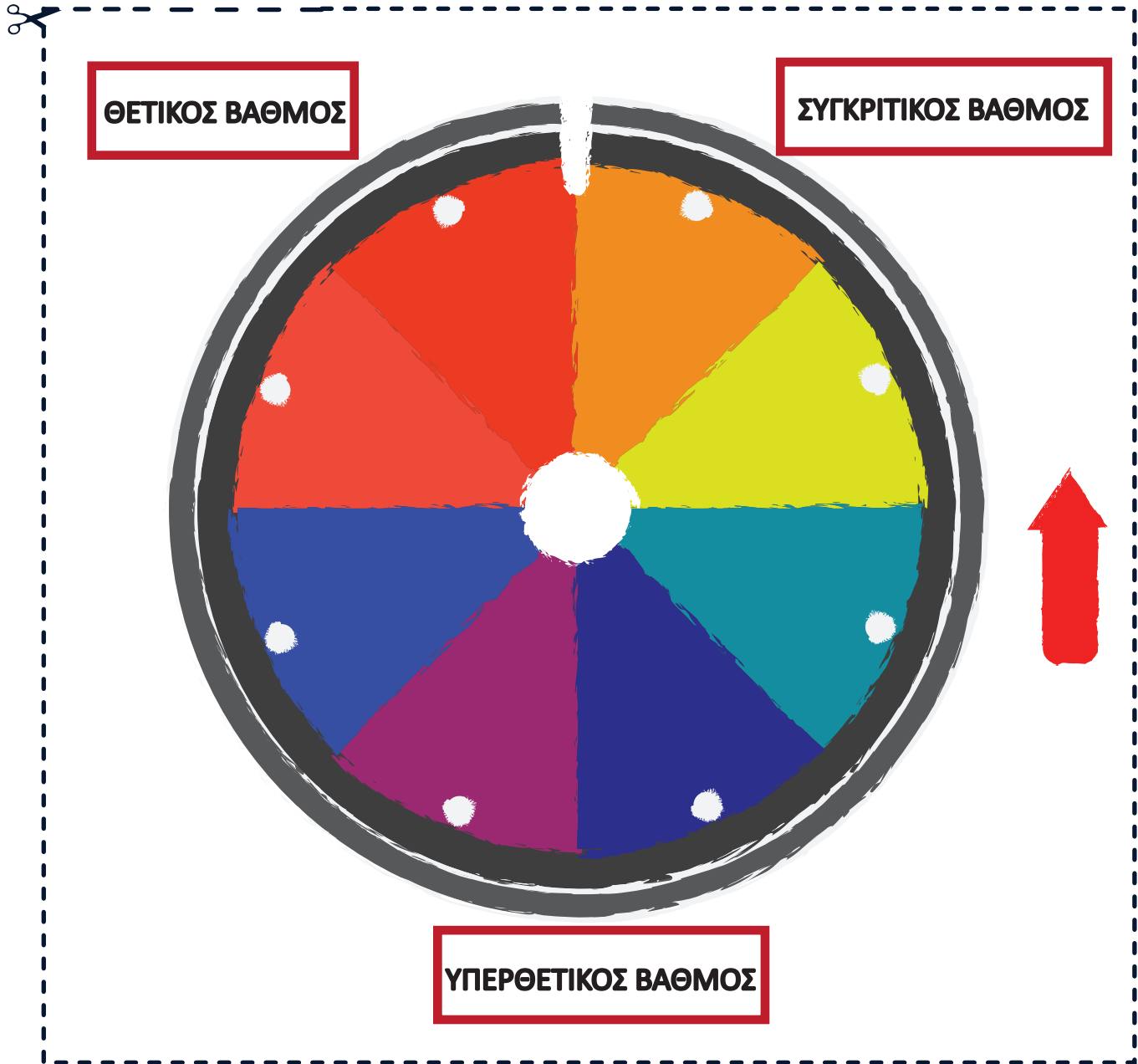
ΚΑΝΩ

1. Βάλε τόνους στις λέξεις των παρακάτω προτάσεων και διαλυτικά όπου χρειάζεται.

- Θα παμε εκδρομη στις αρχες του Μαιου.
- Για την εκτελεση της παραδοσιακης αυτης συνταγης, χρειαζομαστε τσαι του βουνου και μαιντανο.
- Η γιαγια πηγε το πρωι στη λαικη.
- Η Αγλαια θελει να μαγειρευει στον ελευθερο χρονο της.
- Το αγαπημενο αντικειμενο του παππου είναι το κομπολοι του.
- Συμφωνα με τον θρυλο στο δασος του χωριου μου κατοικουν νεραιδες.

2. Γύρισε τον τροχό και βάλε τα επίθετα στον βαθμό που έτυχες. Στη συνέχεια, φτιάξε προτάσεις χρησιμοποιώντας τα επίθετα στον βαθμό που τα έχεις βάσει.

Επίθετα:

Γρήγορος, φωτεινός, δυνατός, έξυπνη, δημιουργικό

Φτιάχνω προτάσεις

3. Φτιάξε δικές σου προτάσεις με τις παραπάνω λέξεις.

- _____

- _____

- _____

- _____

4. Μπορείς να δώσεις μία συνώνυμη και μία αντίθετη λέξη για τις παραπάνω;

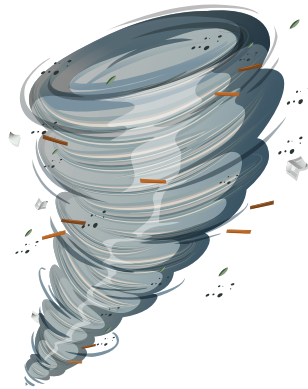
ANTΙΘΕΤΗ	Θύματα	ΣΥΝΩΝΥΜΗ
ANTΙΘΕΤΗ	Όμορφο	ΣΥΝΩΝΥΜΗ
ANTΙΘΕΤΗ	Ειρηνικό	ΣΥΝΩΝΥΜΗ
ANTΙΘΕΤΗ	Ιδανικό	ΣΥΝΩΝΥΜΗ

ΚΑΤΑΝΟΩ

1. Με βάση το παράδειγμα να κλίνεις το επίθετο: ο ασφαλής και στα τρία γένη.

ΚΑΝΩ

1. Συμπλήρωσε τα κενά των προτάσεων βάζοντας τα επίθετα της παρένθεσης στον κατάλληλο τύπο.

- Οι υπολογισμοί των ζημιών είναι _____ (ακριβής, -ής, -ές).
- Οι κάτοικοι της περιοχής ήταν _____ (ευγενής, -ής, -ές) με τα συνεργεία αποκατάστασης των ζημιών.
- Οι φωνές των _____ (συγγενής, -ής, -ές) του αγρότη ακούστηκαν μακριά.
- Χαρακτηριστικό γνώρισμα του _____ (ευπρεπής, -ής, -ές) ανθρώπου είναι η ευγένεια.
- Η έκθεση της _____ (διεθνής, -ής, -ές) επιτροπής για το κλίμα ήταν θετική.
- Το θέμα της καταστροφής των καλλιεργειών ήταν πολύ _____ (δημοφιλής, -ής, -ές).